

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception):
..... 17 / 12 / 2016 .....

ម៉ោង (Time/Heure) : ..... 11:00 .....

ឧត្តមបណ្ឌិតសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: **SANN RAA**

E285/3

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

សាធារណៈ / Public

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

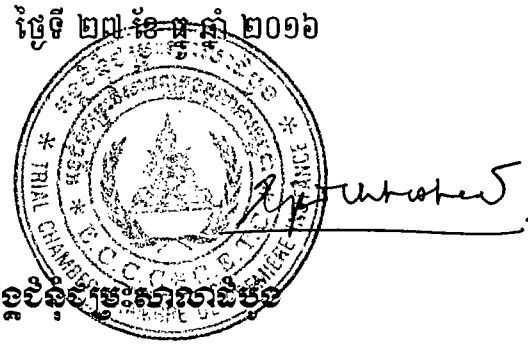
ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ជូនចំពោះ៖ ភាគីទាំងអស់នៃសំណុំរឿង ០០២

ពី៖ ចៅក្រម និង ឧទ្ធរណ៍ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចម្លងជូន៖ លោក/លោកស្រីចៅក្រម និង មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

កម្មវត្ថុ៖ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ស្នើសុំឱ្យទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងថា
ឯកសារភ័ស្តុតាង (ឯកសារ E285/2)

- អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលបានសំណើមួយ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដាក់នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ ស្នើសុំឱ្យដាក់ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង និងទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងនូវសេចក្តីបន្ថែមនៃការបោះពុម្ពលើកទីពីរនៃសៀវភៅមួយក្បាលដែលមានចំណងជើងថា “Cambodia’s Hidden Scars” (“សំណើ”) (ឯកសារ E285/2)។ អង្គជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ បានយល់ព្រមតាមសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខ ស្នើសុំឱ្យទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងនូវការបោះពុម្ពផ្សាយលើកទីមួយនៃសៀវភៅមួយក្បាល ដែលមានចំណងជើងថា “Cambodia’s Hidden Scars” (ឯកសារ E285/1)។ ការបោះពុម្ពលើកទីពីរនៃសៀវភៅនេះ មានដាក់បញ្ចូលសេចក្តីបន្ថែមមួយដែលជារាយការណ៍រៀបចំឡើងដោយមហាវិទ្យាល័យវេជ្ជសាស្ត្រ

នៃសាកលវិទ្យាល័យ Stanford ស្តីអំពីផលប៉ះពាល់ផ្នែកសុខភាពផ្លូវចិត្តនៃការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ (“របាយការណ៍”) (ឯកសារ E285/2.1)។ អង្គជំនុំជម្រះបានស្តាប់សារណាផ្ទាល់មាត់របស់ភាគីនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយករបាយការណ៍នេះ ដោយ ផ្អែកទៅលើវិធីសាស្ត្រដែលបានយកមកប្រើប្រាស់ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅក្នុងរបាយការណ៍ នេះ។ ភាគីដទៃទៀតមិនបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំនេះទេ (ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី ១៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ១៧-២០ សេចក្តីព្រាង)។

២. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីទាំងអស់ អង្គ- ជំនុំជម្រះអាចទទួលយកនូវភស្តុតាងទាំងឡាយណា ដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាមាន ប្រយោជន៍សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត នៅពេលដែលភស្តុតាងនោះក៏បំពេញផងដែរ នូវបទដ្ឋានការបញ្ជាក់បឋមនៃភាពពាក់ព័ន្ធ ភាពអាចជឿជាក់បាន និងយថាភាព ដែលតម្រូវ ដោយវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យទទួលយក ភស្តុតាងថ្មី ស្របតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក៏តម្រូវផងដែរថា ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងថ្មីត្រូវ បញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវធ្វើឱ្យអង្គជំនុំ- ជម្រះសាលាដំបូងជឿជាក់ថា ភស្តុតាងដែលខ្លួនបានស្នើសុំដាក់នោះ មិនអាចរកបាននៅមុន ពេលចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះ ឬ មិនអាចត្រូវបានរកឃើញ ទោះបីជាបានយកចិត្តទុកដាក់សម ស្របហើយក៏ដោយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅក្នុងករណីមួយចំនួន អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងបានទទួលយកភស្តុតាងនានា ដែលពុំបានបំពេញទៅតាមលក្ខណវិនិច្ឆ័យនេះឡើយ រួម ទាំងនៅក្នុងករណី ដែលភស្តុតាងពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសម្ភារៈដែលមានរួចហើយ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងក្នុងករណីដែលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យមាន ការវាយតម្លៃប្រភពទាំងនេះរួមគ្នា និងករណីដែលឯកសារដែលបានស្នើសុំនេះ គឺជាភស្តុតាង ដោះបន្ទុក និងតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃ ដើម្បីជៀសវាងកំហុសក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ (ឯកសារ E319/36/2 កថាខណ្ឌ ៨, ឯកសារ E276/2 កថាខណ្ឌ ២ យោងទៅឯកសារ E190 និង E172/24/5/1, ឯកសារ E260 កថាខណ្ឌ ៥)។

- ៣. ដោយហេតុថា សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទើបតែទទួលបានការជូនដំណឹងអំពីការបោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍នេះនៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦ (ឯកសារ E285/2 កថាខណ្ឌ ១២) ទើបរបាយការណ៍នេះមិនអាចរកបានទេនៅពេលចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះ ហើយសហមេធាវីនាំមុខបានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងសមស្របដើម្បីដាក់ជូននូវសំណើនេះ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សំណើនេះបានដាក់ទាន់ពេលវេលា។ បន្ទាប់ពីបានពិចារណាលើសារណារបស់ភាគី និងខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍នេះរួចមក អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា របាយការណ៍នេះគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពអំពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយ ដែលត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះទទួលយករួចហើយ និងអាចជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះនៅក្នុងការវាយតម្លៃអំពីព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទទួលរង ដូច្នោះហើយ វាមានប្រយោជន៍នាំទៅដល់ការបញ្ជាក់ការពិត។ ទោះបីជាមេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងនូវការជំទាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធីសាស្ត្រ និងលក្ខណៈនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅក្នុងរបាយការណ៍នេះក៏ដោយ ក៏កត្តាទាំងនេះ គឺជាចំណុចដែលអង្គជំនុំជម្រះនឹងធ្វើការវាយតម្លៃនៅក្នុងការឆ្លើយតបអំពីតម្លៃភ័ស្តុតាងនៃភ័ស្តុតាងនេះ និងមិនរារាំងដល់ការទទួលយករបាយការណ៍នេះឡើយ។
- ៤. ដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា របាយការណ៍នេះត្រូវបានទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងយល់ព្រមតាមសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខ។ អង្គជំនុំជម្រះដាក់លេខសម្គាល់ឯកសារ E3/10790 សម្រាប់របាយការណ៍នេះ និងបង្គាប់ឱ្យមានការបកប្រែទៅជាភាសាខ្មែរឱ្យបានឆាប់តាមតែអាចធ្វើបាន។
- ៥. សេចក្តីសម្រេចនេះគឺជាចម្លើយតបផ្លូវការរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងឯកសារ E285/2 ។